

Barcha xalqqa adolat va tenglik bilan birgalikda Allox nozil qilingan narsa bilan hukm yurishi, ularning teng hifzu ximoya qilishi, ularning obro'si-nomuslarini saqlash dushmanlariga qarshi kurashni amalga oshirish, odamlarni hayotini saqlab qolish, yashashni davom ettirish -notavon kishilar qarshisiga eshiklarini yuqmasligi raiyatning hokimi ustidagi haqiqatdan hisoblangan

Abdulloh ibn Umar roziyallohu anhumadan rivoyat kilinadi: Men Rasululloh solallohu alayhi va salamning shunaqa degonlarini eshitganman: «kontsertni birlashtiramiz» (o'zboshimchalik bilan) o'zingizni raiyatizdan javobsiz. Imom (Xalifa-davlat boshlig'i) ro'iyiy va u o'z raiyatidan javobgar. Erkak kishi uzining oilasida ro'iyiy va u o'z raiyatidan javobgar. Ayol kishi erining uyida ro'iyiya va u o'z raiyatidan javobgar. Xizmatchi xo'jayinining mol-mukida ro'iyiy va u o'z raiyatidan mas'uldir. » Yana shunay ham deganlar, deb o'ylayman: «Kishi otasinining molida ro'iyiy va u o'z raiyatidan mas'uldir. Konvensiyani birlashtiramiz va har biringning o'z raiyatingizdan javobsiz »(Mutafaqun alayh).

Ma'mal ibn Yoroz roziyallohu anhudan rivoyat kilinadi: Rasululloh solallohu alayhi va salom aytilar: «Qay bir bandan Alloh raiyat ustiga hibsga olinib qo'yilgan bylsa-yu, va uarningning hammasiga xolis bumasa, jannatni o'zing bilan aytganda»

Ma'mal ibn Yoroz roziyallohu anhudan rivoyat kilinadi: Rasululloh solallohu alayhi va salom aytiladi: «Qayer bir hokim hukumat musulmonlaridan olingan raiyat ustiga voliy blib, ularga xiyonat qilgan vaziyatda o'lsa, Allox unga jonnatni har doim aytadi»

Bir rivoyatda: «Olloh bir qavmga ishonib topshirilgan qiib qo'yilgan banda ularaga hiynat qilingan vaziyatda o'lsa, Ollohga jannatni harom qiladimi» (Imom Muslim rivoyatida).

Ma'mal ibn Yasor roziyallohu anhudan rivoyat kilinadi: Rasululloh solallohu alayhi va salom aytiladi: «Ikki odamga mening shafotim etmaydi: ota zolim va xalqni talon-taroj kiluvchi xokimiga va dinda gullab ketib» kilgan, Alboniy saqih sanagan).

Xolid ibn Valid roziyallohu anhudan rivoyat kilinadi: Rasululloh solallohu alayhi va salom aytdilar: «Dunyodagi odamlarga eng qattiq azob beruvchi kimsa qiyomat kuni Olloh huzurida eng qat'iyatli azobga qarshi buyruq chiqaruvchilar» (Bayhaqiy: 99-oyat).

Abu Said roziyallohu anhudan rivoyat kilinadi: Rasululloh solallohu alayhi va salom aytiladi: «Qiyomat kuni eng katiq azoblanuvchi odam zurvon hokimdir» (Tabaroni «Avsat» da, Abu Ya'lo «Musnad» da rivoyat kilgan, Jaxu: 1).

Abu Hurayra roziyallohu anhudan rivoyat kilinadi: Rasululloh solallohu alayhi va salom aytiladi: «Tort kishining Olloh azza va jalla yomon ko'radi: qasamxvor sotuvchi, mutakabbir kamog'al, zinokor mo'ysafid va zolimni ushlab turing.).

Salmon roziyallohu anhudan rivoyat kilinadi: Rasululloh solallohu alayhi va salom aytiladi: «Uch kishi jannatga kirmaydi: zinokor mo'ysafid, yolg'onchi xaybar, mutakabbir kamog'al» (Bazzor rivoyat, As-silsilatus-boshqarma: 3461).

Oiz ibn Amr roziyallohu anhudan rivoyat kilinadi: Men Rasululloh

solallohu alayhi va salamning shunaqa dinlarini eshitganman:
«Rahbarlarning eng yomoni yopiq-zulm qiluvchilar» (Musulmonlar uyasi).

Муовия розияллоҳу анҳудан ривоят қилинади: Расулulloҳ соллalloҳу алайҳи ва саллам айтдилар: «Ораларида ҳақ билан ҳукм қилинмайдиган ва заиф киши куч -қудрат соҳибидан ўз ҳаққини овози қалтирамай ололмайдиган УММАТ МУҚАДДАС (УЛУФ) БЎЛМАЙДИ» (Табароний ривояти, Саҳиҳут-тарғиб: 2191).

Abu Hurayra roziyallohu anhudan rivoyat kilinadi: Rasululloh solallohu alayhi va salom aytiladi: «Imom (xalifa) uning ortida turib janang kilinadigan va uning ximoyasida bullinigan qalkondir. U agar Oллоhdan taqvo qilinishga buyursa va adolat qilsa, bu bilan unga ajr bo'ladi. Agar bundan boshka narsaga buyursa, unga gunoh bo'ladi» (Mutafaqun alayh).

Abu Umoma roziyallohu anhudan rivoyat kilinadi: Rasululloh solallohu alayhi va salom aytiladi: «Qay bir kishi oldin yoki undan oshiq odamga bosh bulgan bulsa, Oллоh huzuriga q'llari bo'yniga bog'lab qo'yilgan holatda kelmoqda. Ularni yoki ishchiliklarni tanlashadi yoki esa gunohlarini yana-da maqkamlaydilar. (Boshliqlikning) dastlabki malomat, o'rtasi nadomat, yakuniy qiyomat kunidagi sharmandalikdir» (Ahmad rivoyatasi, Sahihul-jomiy: 5718).

Ma'mal ibn Yoroz roziyallohu anhudan rivoyat kilinadi: Rasululloh solallohu alayhi va salom aytiladi: «Qayer bir amir musulmonlar ishiga bosh bulsa-yu, keyin ular haqiqatlarda sa'y-harakat kilmasa va xolis bylmasa, ular bilan birga jonli hayotda yashayapman»

Abu Xurayra roziyallohu anhudan rivoyat kilinadi: Rasululloh solallohu alayhi va salom aytilar: «Banu Isroilni payg'ambarlar boshkarar, har kuni

biron payg'ambar vafot etsa, ortidan boshka bir payg'ambar kelar edi. Mendan sung payg'ambar kelmaydi. Xalifalar buladi, ular kop buladi ». «Shunda bizlarni nima qilasizga buyurasiz?», Deb so'radi. «Eng aval (bay'at berilgan halifaning) bayatiga vafo qilinglar, ulanish haqiqatlarini otanglar. Olloh taolo ularni o'z qo'li ostigilar haqida haqiqatda so'roqqa tutadi », dedilar (Mutafaqun alayh).

Oisha roziyallohu anhatan rivoyat kilinadi: Rasululloh solallohu alayhi va salom aytiladi: «Ey Parvardigor! Kim ummatimning ishidan biron ishga bosh bo'lib, ularaga qiziqish ko'rsatsa, Sen unga kiyinlik ber. Kim ummatimning ishidan biron ishga bosh bo'lib, ularaga chidam-shafqat ko'rsatsa, Sen unga qo'ymoq-shafqat qil »(Imom Muslim rivoyat).

Abdulloh ibn Amr ibn Os roziyallohu anhudan rivoyat kilinadi: Rasululloh solallohu alayhi va salom aytilar: «Adolat kiluvchilar Rahmon taoloning ilgari olib borilgan tomoni - Qanday qilib olib kelinglar? bo'g'ilgan ishlarda adolat kilovchi kishilar »(Imom Muslim rivoyat).

Iyoz ibn Ximor roziyallohu anhudan rivoyat kilinadi: Rasululloh solallohu alayhi va salom aytilar: «Jannat barcha uchta: adolatli, sadaqa kiluvchi va tavfiqli sulton; yumshoq ko'ngil, qarindoshlarga va musulmonlarga ishonilmaydigan odam; haromdan uzini saqlovchi, uzini tilamchiligidan saklab borishga sabr kiladigan serfarsand musulmon »(Imom Muslim va Ahmad rivoyatlari, Sahihul-jomiy: 2637).

Muoviya ibn Abi Sufyon roziyallohu anhudan rivoyat kilinadi: Rasululloh solallohu alayhi va salom aytilar: «Shunday amirlar keladiki, ularning suzlari rad kilinmaydi. Ular birinchi-ketin duzaxga ravona bo'ladilar »(Abu Ya'lo rivoyatasi, As-silsilatus-sahiha: 1790).

Urvadan rivoyat kilinadi: Hakim ibn Hizom roziyallohu anhu Umayr ibn Sa'dning oldidan o'tib ketdi, u jizya To'lamagan odamlarni quvyosh tigida kuyib azoblayotgan edi. Unga dedi: «Ey Umayr, men Rasulloh solallohu alayhi va salamning:« Dunyoda odamlarga azob beradigan odamlarni Olloh taolo albatta azoblaydi »deb aytganlarni eshitishgan. Bor, ularni kuyib yubor » (Sahihu mavridiz-zam'on ila zavoid Ibn Xibbon: 1300).

Voliklikni (bo'shliqlikni) taqvodor, yil, kuchli va adolatli odamga beriladi, uning nasabini, qatlamini va milliy kelib chiqishini qoralamaydi.

Allox taolo aytadi: **«Eslang: Ibrohimni Parvardigori bir necha so'zlar bilan imtihon qilingan joyda katta benuqson holatida va shu sababli. Shunda (Olloh taolo): «Albatta Men seni odamlarga imom qiluvchirman», dedi. «Zurriyotimni ham-a?» – deb so'radi u. (Olloh taolo) aytdi: «Mening bu ahdim (sening zurriyotining oriasidagi) zolim kimsalarga etmaydi» »(Baqara: 124).**

Ummul Xusoyin roziyallohu ko'rsatgan rivoyat kilinadi: Rasululloh solallohu alayhi va salom aytilar: «Agar sizlarga (kuloq-burni) kesilgan bir kul amir qilinsada-da, sizlarning Ollohning kitobi bilan bilasiz, unga juda yaxshi tutinglar!» (Imom Muslim rivoti).

Abu Barza roziyallohu anhudan rivoyat kilinadi: Rasululloh solallohu alayhi va salam: «Xalifalar – modiki uchta narsani qilarkanlar Qurayshdan buvladilar: hukm qilganda adolat qilarganlar, xaym-shafqat so'ralganga o'tirganlar bilan uyg'ongan odamni ushlab turing. Ulardan qaysi biri yukorida aytilganlarni qilmasa, unga Alloxning, maloikalarning va barcha odamlarning la'nati bulsin »(Axmad va boshkalar rivoyatasi, Sahihut-targ'ib: 2189).

Abu Muso al-Ash'ariy roziyallohu anhudan rivoyat kilinadi: Rasululloh

solallohu alayhi va salom aytiladi: «Bu ish (yani xalifalik) – modomiki xujjat qilingan bo'lsa, xaym qilganda, xukm qilganda odil bwl-salar va taksimni olib kuringlar. Ulardan qay biri birday shunday qilmasa, unga Olohning, maloikalarning va barcha odamlarning lanati bulsin, ulardan tavba ham, fida ham qabul qilinadilar »(Axmad va boshkalar rivati, Sahihut-targ'ib: 2190).

Abdulloh ibn Mas'ud roziyallohu anhudan rivoyat kilinadi: «Biz saksonga yoqing kurayshlik Rasululloh solallohu alayhi va salom huzurlarida edik, oramizda kurayshliq bulmagan biron odam yigit edi, u zot:« O'tirgandan keyin, ey Kuray yomon! Sizlar – modiki Olohga osiy bulmasangiz – bu ishning egasizizlar. Agar Unga osiy bylsizgiz, U zot ustingizga terilaringni xuddi mana bu novdaning pusti shilinganidik shib oladigan kishilarni yulibdi », deb aytilgan kllaridagi novdani tashkillashtirish, uning po'stini sililar, shunda u optik va silliq 5-oyat saqlang (saqlang)

Muoviya roziyallohu anhudan rivoyat kilinadi: Rasululloh solallohu alayhi va salom aytiladi: «Bu ish – modiki dinni tashkil kilsalar – Qurayshda bulibdi, kim ularga adovat qilsa, uni Ollox duzaxga yubutuban uloqtiradi» (Imom).

Muoz ibn Jabal roziyallohu anhudan rivoyat kilinadi: Rasululloh solallohu alayhi va salom uni Yamanga yuoratotganlarda nasihat kilgancha (shahar tashkarisiga) birga chiqildilar. Shong u zot Madinaga o'girilib dedilar: «Mening mana bu barcha boyitlarimni o'zlarini odamlari ichida men yaxshi yoq deb oldilar. Uday emas, ichlaringda mening do'stlarim – kim bulmasinlar, qayerdan bulmasinlar – taqvodor kishilardir. Ey Parvardigor! Men ularga Sen isloh kilgan narsani buzishni halol qilmayman. Olohga qasamki, ummatim dinidan xuddi idish yumshoq erda agdarilganganek agdariladi »(Ibn Abi Osim« Sunna »da keltirgan, Alboniy izodini saqlagan

degan).

Abu Hurayra roziyallohu anhudan rivoyat kilinadi: Rasululloh solallohu alayhi va salom aytiladi: «Ummatimning qarama-qarshi kurashi qurilgan aqlsiz bolalarni qo'llaydi» (Buxoriy va Axmad rivoyatlari, Sahihul-jomiy: 7038).

E'tiborli shaxslar va miskin odamlarning qarama-qarshiligida eshigini berkitib oladigan sulton haqiqatda

Ibn Abbos roziyallohu anxumo aytadilar: «Rasululloh solallohu alayhi va salomning huzurlaridan odamlarni xayddalmas va tuvmasmas edilar» (Tabaroni va boshkalari rivati, As-silsilatus-saxiyasi: 2107).

Amr ibn Murra roziyallohu anhudan rivoyat kilinadi: Rasululloh solallohu alayhi va salom aytilar: «Qay bir imom (xolifa) yakka hokim hojatman, faiq va miskin kishilar qarshisiga eshigini berib yuborganlar, Oллоh taolo o'zlarini qayta tiklaydilar va saqlaydilar» Axmad, Termiziy, Xokim rivoyatlari, Sahihul-jomiy: 5685).

Abu Maryam al-Azdiy roziyallohu anhudan rivoyat kilinadi: Rasululloh solallohu alayhi va salom aytdilar: «Kim musulmonlarning ishlaridan biron ishga bag'ishlangan byulsa-yu, ulanishning ilojsizligi, faollik va muxtojliklarni olib borishda davom etayotgan odamni ushlab turing tosinadi »(Abu Dovud, Ibn Moja, Xokim rivoyatlari, Sahihul-jomiy: 6595).

Muoz ibn Jabal roziyallohu anhudan rivoyat kilinadi: Rasululloh solallohu alayhi va salom aytdilar: «Kimning odamlarini ishlaridan biron ishga voliy bulsa-yu, zayf-nochor va ekstremjman kishilardan tusinsa, Allox tolo kiomiwni davom ettiring» : 2209).

Umar ibn Xattob roziyallohu anhudan rivoyat kilinadi: U kishi ulkalarga hokimlar yuborayotib ularaga: «Argumoq minmaysizlar, sara taom emaysizlar, nafis kiyim kiyimsizlar, odamlarning tiklanish shartlari va sabablari bilan olib tashlangan narsalar. Agar mana shu ishlardan birortasini qilar ekansizlar, sizlarga o'qib tushadilar »deb shart qilib qo'yilgan, suz kuzatar edilar (Bayhaqiy« Shuabul-bundayon »da rivoyat kilgan, Mishkot: 3730).

Yani, ularning hammasiga xolis buldimi, e'tiroz berdimi, ximoya qildimi ??? Ularga adolatli davolanish-shariyatni amalga oshirishlarini ko'rib chiqishmi? **Зимз** zimmasidagi ularning haqiqatlarini ularga to'la qilib berdimmi? Yoki ularning haqiqatlarini ado qilmadimi, ularga zulm va kufr davomiylarini joriy qildim!

Xokiminning o'z raiyatiga xiyonati ishlasiga ularga fisqu-fasod va fujurni yaxshi ko'rsatishi, johiliy vaziyatlar bilan hukumat yurishi, davlatning boyliklarini ummat dushmanlari uchun oson va kulay luqma, talon-taroj uchun ko'rgazmaga olib borishni va odamlarni tomosha qilishni davom ettirish istagida yonayotgan dushmanni havfga soladigan kuch-qudratga ega bo'g'ishni payg'ambar solishi kabi holatlarga kirdi.

Tug'yonkor zolim tuzumlaridagi odat shuki, zayf kishi kuch-qudratli odamdan - hozirgi paytda u nufuzli va amaldor bulsa - o'z haqini olish uchun talab qilinadigan qilichi uchun qurib, lablari va bo'g'inlarni tashlab ketishdan iloji yo'q. Mahkama maylangan o'z kuchli raqibidan haqiqatni talab qilib qo'ygan, bu o'quvchi aks natijada berganligi va haqiqiy huquqlari butunlay zoe bo'lib ketishidan qo'rqqanidan ovozi uzilgan, duduqlanib zo'rg'a gapirgan. Shu darajada zulmga mik qilmay etib kelgan ummatni Olloh taolo mukolodad qilmaydi, unga bargot ato qilmaydi.

Shunday ekan haqiqatni umuman talab qilib qila olmaydigan, duduqlanish u yoqda tursin bir ogiz eta olmaydigan vaziyatga tushgan ummatning xoli nima bo'liishi haqiqatda gapirishiga hojat kerak.

Demak, xalifaning aloxida taniqli belgilar va oziga xos vazifalarni bajarilishi. Kachon ana shu belgilarda unday ko'rinmasa yoki u bilan vazifalarni bajarishda ado etadigan ojiz bylsa xalifalik va imomlik sifatiga layoqatli bo'lib qolaveradi. Yani, ummat ichidan bir odam - ozi xorlik va zayf-notonlik holatida yashab turib - butun ummatni yuq o'z xukmronligi ostidagi kishilarni dushmandan ximoya qilay uyqada tursin, xozirgi ximoyani qiliwga qurbi etmas ekan, siz o'zingizni uyingizda olib boringlar. kerak, kim shunday qilsa gunohkor bo'lib, ulsa johiliyat o'limini topadi, deb da'vo qilishi na shar'an, na oqlan joiz hisoblaydi.

Yani, zulmu zo'rvonliklarini kuchliligidan ulanish na so'zlarini, na hukmronlarni tanqid qilish va qaytarishga raiyatdan biron kishi jur'at qilmaydilar. Ular o'zlarining fikrlariga qarshi fikrlarni qabul qilishda u yoki yo'qda tursin, ungacha to'xtatish ham qilsa olmadi va tanqid qilingan yukori bilan shug'ullanadi. Hozirgi davrda bu kabel tog'utlar to'lib-toshgan!

Bu kabilarni tarbiyalashdan ajim fahmi buzuc kishilarning «Rahm-shafqat faqat musulmonlar tashkiloti, bir-biriga nisbatan qarama-qarshi munosabatda bo'lganligi, musulmon bullaganlarga nisbatan qullanilmasligi kerak» deb nomlangan chaqiruvlarni qayd etilmaganligi sabab bo'ldi.

Umar al-Foruq roziyallohu
anhu davri amirlari mana shunday buzilganlar! Mana shunday amirlar tufayli ummat
oldvo va boshkalar ustidan hukmron bulgan! Xozirgi zamondagi boshliqlar

Ислом Нури

kaerdayu,
ular kaerda! Shaxalar sababli ummat xoru-zo'rlikka qabul qilingan
bo'ldilar. Olloh ozi madad
bersin.